

TARTU MAARJA KOOL

ARENGUKAVA
2017 – 2019

Tartu 2016

SISUKORD

I SISSEJUHATUS	3
II ÜLDANDMED	4
2.1. Tartu Maarja Kooli filosoofia	4
2.2. Tartu Maarja Kooli väärtused	4
2.3. Missioon	5
2.4. Visioon	5
III KOOLIARENDEUSE PÕHISUUNAD JA VALDKONNAD	5
3.1. Kooli ajaloost	5
3.2. Kooli struktuur ja arengut toetavad tegevused	6
3.3. Õppe- ja kasvatustöö alused Tartu Maarja Koolis	6
3.4. Kollegiaalne koolijuhtimine	8
3.5. Tartu Maarja Kooli õpilased	8
3.6. Tartu Maarja Kooli personal	9
3.7. SWOT-analüüs	9
3.8. SWOT-analüüsist tulenevad võimalikud arengustrateegiad	12
3.8.1. SO-strateegia	12
3.8.2. WO-strateegia	12
3.8.3. ST-strateegia	13
3.8.4. WT-strateegia	13
3.9. Strateegilised eesmärgid	15
3.10. Teostunud arengustrateegiad 2014–2016	16
IV TEGEVUSKAVA	17
V PIKAAJALISE ARENGUGA SEOTUD PRIORITEEDID	22
5.1. Mõisahoone katuse renoveerimine	22
5.2. . Kooli lõpetanutele tuleviku kindlustamine	22
5.2.1. Iseseisva elu harjutamise keskus ja perekodud täiskasvanutele	22
5.2.2. Kultuuri-, teraapia- (rehabilitatsiooni-), kompetentsi- ja koolituskeskuse + kaitstud töö töökohtade väljaehitamine	22
5.2.3. Maarja Päikesekodu	23
VI ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD	24

I SISSEJUHATUS

Tartu Maarja Kooli arengukava koostamise eesmärk on praeguse situatsiooni analüüsi põhjal planeerida tuleviku arengusuunad, mis võimaldaksid ellu viia kooli missiooni erivajadustega inimeste elukvaliteedi parandamisel.

Tartu Maarja Koolis õpivad toimetuleku- ja hooldusõppe õpilased. Õppetöös kasutatakse ravipedagoogikat, mis on erivajadustega õpilastele kohandatud waldorfpedagoogika. Igale lapsele koostatakse individuaalne õppekava. Laps saab alustada lasteaiast, läbida põhikooli, taotleda kolme lisa-aastat õppimiseks käsitöökoolis ning omandatud oskusi rakendada pärast kooli lõpetamist päevakeskuses. Tugikodus saavad koolipäevadel elada kaugemalt tulnud õpilased. Senistest lõpetanutest on hulk noori asunud elama vanemate initsiatiivil loodud Maarja Külla. Loomisjärgus on teinegi sarnane küla - Maarja Päikesekodu. Samuti planeeritakse ehitada linnas elamiseks perekodud.

Tartu Maarja Kooli arengukava ja selle muudatused valmistatakse ette kooskõlas Tartu linna arengukavaga ja koostöös hoolekogu, kolleegiumi ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava kinnitatakse pidaja kehtestatud korras. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule ja kolleegiumile.

II ÜLDANDMED

2.1. Tartu Maarja Kooli filosoofia

Kool on inimeste kohtumise koht.

Koolitegevuse keskmeks on inimese areng. Kooli püüdlus on toetada oma vabast tahtest tegutseva inimese arengut, õpilaste eneseleidmist suhtes ümbritseva maailmaga.

Kooli õpetajad kasutavad oma töös ravi-, waldorf- ja eripedagoogikast lähtuvaid teadmisi ja oskusi. Need valdkonnad on ka prioriteetsed täiendkoolituse teemad.

Ravipedagoogika on erivajadustega õpilastele suunatud waldorfpedagoogika haru, mille sees on oluline koht ka meditsiinil ning teraapiatel (kõne-, muusika-, füsio-, tegelusteraapia jm). Ravipedagoogilise kooli õppekava annab ülevaate lapse ja nooruki arenguetappidega kaasnevatest teemadest õppeplaanis ning põhilistest oskustest ja teadmistest, mille poole püüeldakse.

Õpetaja loob eeldused, et oskused ja teadmised ilmneksid võimalikult suures mahus lapse enda arengust ja selle seaduspärasustest, st õpetaja loob nii ainesisuliselt kui õpikeskkonna kujundamise kaudu õpilasele sobiva arengukeskkonna.

Õpetajate töö tulemuslikkuses on olulised head suhted ja koostöö õpilaste, lapsevanemate ning kolleegidega.

Kool kannab endas ideaali olla eelkõige kultuuriasutus ja vaimne institutsioon, kus töötavad valikuvabadust ja loomingulisust väärtustavad õpetajad. Seetõttu teenib kooli formaaljuriidiline ja teenust pakkuv funktsioon kultuuriloomes ideaali.

2.2. Tartu Maarja Kooli väärtused

1. Inimestena oleme kõik võrdsed

Usk sellesse, et inimestena oleme kõik võrdsed. Meil on üksteise arengule midagi anda.

Hooliv ja lugupidav suhtumine lastesse.

Oskus arvestada sellega, et oleme erinevad.

Austus, sallivus, hinnangute ja eelarvamustevaba suhtlemine.

2. Ravipedagoogilised põhimõtted: eakohane õpe, õpetus läbi kunsti ja rütmi

Waldorf- ja ravipedagoogiline õpetamise metoodika.

Tähtpäevad ja traditsioonid.

3. Kollegiaalne juhtimine ja meeskonnatöö

Toetav ja mõistev kollektiiv.

4. Loominguline vabadus koos vastutusega

Vabadus oma tööd kujundada.

Vabadus ja kohustus töötada oma südametunnistuse järgi.

5. Toetav töö- ja õpikeskkond (füüsiline ja vaimne)

Arengut soodustav õhkkond.

Ilu.

Usk kunstide tervendavasse jõusse.

6. Usk arengusse ja avatus

Elukestev õpe.

Lihtsus – ka väikesel asjal on suur väärtus.

7. Huumor

Rõõm ja (asjakohane) nali.

Positiivsus.

2.3. Missioon

Tartu Maarja Koolis luuakse igale õpilasele sobiv õpikeskkond, toetamaks lapse arengut.

2.4. Visioon

Tartu Maarja Koolis peetakse silmas lapse inimväärikat arengut ja tema võimalust leida endale koht ühiskonnas pärast kooli lõpetamist. Kool on avatud koostööks haridus-, sotsiaal- ja teadusasutustega.

III KOOLIARENDEUSE PÕHISUUNAD JA VALDKONNAD

3.1. Kooli ajaloost

Kooli loomise initsiatiiv sai alguse Tartu Puuetega Inimeste Ühenduse lapsevanematelt. Kooli loomist hakkas organiseerima dr Anne Daniel, kes alates 1990. aastast töötas nimetatud ühenduse lapsevanemate ringi juhina. Tol ajal puudus keskmise ja sügava intellektipuudega ning liitpuudega lastel hariduse saamise võimalus, sest ametlikult olid sellised lapsed „õpetamatud“.

Selle tühiku leevendamiseks alustati 1991. aastal päevakeskuse loomise projektiga. Eeskuju võeti mitmetest Euroopa riikidest, kus puuetega inimestega töötamisel on pikaajalised kogemused. Finantsiliselt toetasid kooli ehitust Hollandi Ühendatud Fondid, Rootsi Lions-klubi esindus ja annetajad Šveitsist ning Šotimaalt.

Tartu linn toetas ruumide leidmisega Jaamamõisa vana sõjaväelasteaia näol ning võttis enda kanda jooksvad kulud. Tartu linna ja Hollandi Ühendatud Fondide vahel on sõlmitud leping, mille kohaselt hollandlaste toel väljaehitatud koolihoonetes peab toimuma puuetega laste õpetamine 50 aastat. 1994. aastal alustas kool tegevust.

Vajadus Tartu Maarja Kooli järele kasvas iga aastaga. Algul oli kahes klassis ja ühes lasteaiarühmas kokku 18 last. 1999. a. oli lapsi juba 34. Praegu (01.10.2016. a) on koolis ja lasteaias 69 last, vanuses 3-18 aastat. 2016. a sügisel töötab kaks liitpuuetega laste rühma lasteaias ning kaheksa klassi (üks neist liitklass) ja kolm pikendatud õppeajaga (kuni kolm aastat) klassi ehk nn käsitööklassi. Tartu linnast käib koolis 34 last, kuus last perekodust “Käopesa”, maakonnast on

25 last, neist 13 kasutavad õpilaskodu teenust. (Kooli ajaloo vt lähemalt: <http://www.maarja.tartu.ee/tutvustus/ajalugu>).

Maarja kooli sõpruskoolid on Helsingis asuv Marjatta–Koulu ja Saksamaa Esseni Vaba Waldorfkooli juures tegutsev kool Heliand-Zweig. Ravipedagoogilise koolina püüab Maarja kool luua sidemeid ka teiste Euroopas asuvate samalaadsete asutustega, mille suunav rahvusvaheline organ on Goetheanum Dornachis, Šveitsis. Praegu viiakse ravipedagoogilisi ideid ellu 45 riigis ligemale 450 vastavas asutuses.

3.2. Kooli struktuur ja arengut toetavad tegevused

Tartu Maarja Kool annab õppimisvõimaluse keskmise, raske ja sügava intellektipuude ning liitpuudega lastele ja noortele kuni täiskasvanuks saamiseni. Esmajärjekorras võetakse kooli Tartu linna ja maakonna lapsi, kuid vabade kohtade olemasolul püütakse vastu tulla ka teistele Lõuna-Eesti piirkonna puuetega laste peredele ja perekodudele, kus elab kooli profiilile vastavaid lapsi.

Kooli juures tegutseb *lasteaed*, mille põhieesmärgiks on pakkuda koolieelse kasvatuse võimalust samalaadsete puuetega lastele, valmistades neid ette kooliks. Kergendatakse lapsevanemate olukorda, võimaldades neil tööl käia.

Kooli tegevust toetab samal territooriumil asuv *MTÜ Tartu Maarja Tugikeskus* puuetega laste ja noorte vanematele Tartu linnast ja maakonnast. Tartu Linnavalitsuse rahastustoel valmis hoone 2006. a suvel. *Tugikeskuse* allüksusena tegutseb *tugikodu (õpilaskodu)* maakonna lastele. Selle tegevus on kooskõlas eluõpetuse- ja rehabilitatsiooniprogrammidega. *Tugikodu* rahuldab Tartu maakonna vajadusi vastavate laste õpetamisel. *Tugikodu* teenuse ja koolikoha maksumuse eest tasuvad riik ja vallad. Tulevikus laienev *tugikodu* annab võimaluse spetsiifiliseks rehabilitatsiooniteenuseks teistele Lõuna–Eesti maakondadele. Vajadusel on Tartu linna lastel võimalus viibida *tugikodus* ja saada ööpäevaringset tugiteenust, mis arendab nende laste iseseisva toimetuleku oskusi ja kergendab vanemate suurt koormust raske puudega laste kasvatamisel.

Koolis korraldatakse *täiendõpet* ravipedagoogika ja sotsiaalteraapia vallas, kursusi viivad läbi tunnustatud ravipedagoogika õppejõud Soomest, Saksamaalt, Suurbritanniast jne. Need kursused on mõeldud laiemale huviliste ringile. Kool aitab läbi viia rahvusvahelisi konverentse ravipedagoogika ja meditsiini vallas.

Kool korraldab *suvelaagreid* kooli õpilastele, et laiendada laste silmaringi, kui nad veedavad aega vabas looduses ja tegelevad matkamise, ujumise ja muude vabaõhu spordialadega, see pakub puhkust ja lõõgastust nii puuetega lastele kui ka nende peredele. Samuti arendavad suvelaagrid laste toimetuleku- ja töösakusi ning valmistavad neid ette tulevaseks eluks.

Kool on *praktikabaasiks* Tartu Ülikooli sotsiaaltöö, meditsiini- ja eripedagoogika erialade üliõpilastele. Pikaajalised sidemed on Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga, Tallinna Ülikooliga, Tartu Waldorfgümnaasiumiga. On toimunud Soome ravipedagoogilise Marjatta-kooliga seminaristide vahetus, et teha praktikat ja vahetada kogemusi. Loodud on sidemed ravipedagoogidega Esseni Vabast Waldorfkoolist.

3.3. Õppe- ja kasvatustegevuse alused Tartu Maarja Koolis

Eesmärgiks on arendada isiksust, et ta oleks võimeline tunnetama end ühiskonna liikmena, oma rahva ja riigi kodanikuna, et noor õpiks oma võimete piires toime tulema igapäevase eluga kodus, teenindusasutustes (poes, tänaval, juuksuris, arsti vastuvõtul jne), suudaks osa võtta ühiskondlikest üritustest (käia teatris, kontsertidel) ja saaks juhendamise ja juhendaja hoole all hakkama lihtsamate, võimetekohaste töödega.

Ravipedagoogika eesmärgiks on mõjuda lapse arengu kõrvalekallete suhtes tasakaalustavana ja ravivana, mida toetavad meditsiin (diagnostika, ravi) ja erinevad teraapiad (kõneteraapia, füsioteraapia, muusikateraapia jne). Ravipedagoogika elluviimisel lähtutakse järgnevatest põhimõtetest:

* Tervikliku individuaalse arengu printsiip – lähtutakse terviklikust inimpildist ja inimarengust. Intellektuaalse (vaimse) arengu kõrval on olulised ka emotsionaalne (hingeline) ja füüsiline (kehaline) areng, mis on omavahel mõjuvalt seotud. Seetõttu on intellektuaalne, kunstiline ja käsitöö-alane õppimine omavahel integreeritud.

* Eakohasuse printsiip – eeldatakse, et iga lapse areng (vaimne, hingeline ja kehaline) on kantud teatud seaduspärasustest ja laps eelkõige oma hingelises arengus teatud vanuses kohtub alati teatud arenguliste vajadustega, mis väljenduvad õppekavas käsitletavates teemades.

* Tasakaalustav printsiip – püütakse mõjuda tasakaalustavalt kogu hingeelule (mõtlemisele, tundele ja tahtele). Rütmitatakse õppe- ja kasvatustegevus, mille abil tugevdatakse elujõudu. Kokkuvõtvalt võib seda nimetada hingehoolduseks.

* Arengut soodustava keskkonna loomise printsiip – õpetajate kollegiaalse juhtimise alusel püütakse luua koolis üldine usalduslik sotsiaalne õhustik, mis sõltub kolmest olulisest lapse arengut soodustavast tegurist:

1. Eeskujus – lapse arengut mõjutavad teda ümbritsevad täiskasvanud inimesed.
2. Hingeline soojus – last armastavad õpetajad.
3. Vaimne järjepidevus – üks klassiõpetaja on võimaluse korral 1.-9. klassini.

* Individuaalse arengu printsiip - indiviid ei ole vaid pärilikkuse (looduse) ja oma ümbruse (ühiskonna) mõju produkt. Üksiku inimese väärtuse määrab tema isikupärane vaimulaad ja kordumatu personaalsus. Õppekava ja individuaalne õppekava toetavad last tema individuaalsuses, kordumatu personaalsuses (isikupärase vaimulaadi) arengus.

Vastavalt Eesti Vabariigi kehtivale seadusandlusele koostatakse Maarja koolis igale lapsele individuaalne õppekava. Individuaalse õppekava koostamist toetab igal nädalal toimuv õpetajate, terapeutide ja kooliarsti grupitööna teraapia koosolek laste arengu aruteluna, leidmaks uusi lahendeid individuaalseks õppetööks. Need kavad vaadatakse uuesti üle igal õppeaastal, vajadusel ka tihedamalt. Õpilase arengu analüüsi väljendab ka iga õpilase individuaalne sõnaline klassitunnistus õppeaasta lõpus, tunnistuse koostab klassiõpetaja. Individuaalse õppekava

elluviimist toetavad erilise tähtsusega erinevad teraapiad, näiteks kõne-, maali-, muusika-, ravivõimlemise-teraapiad, massaaž, võimalusel ravimähised ja -vannid, ratsutamine ning ujumine.

3.4. Kollegiaalne koolijuhtimine

Õppenõukogu funktsiooni täidab kolleegium. Õpetajate kolleegium vastutab ravipedagoogika elluviimise eest koolis ja käib vähemalt korra nädalas järjepidevalt koos. Kolleegiumisse kuuluvad inimesed, kes oma töös on võtnud endale ülesandeks ravipedagoogika elluviimise ja kes tahavad selle eest ka vastutust kanda. Toimiv meeskonnatöö kolleegiumis võimaldab vahetada kogemusi, õppida uut, olla loov, kooskõlastada oma tööülesandeid teiste kolleegide tööülesannetega, vastu võtta otsuseid ja toetada nii õpilaste kui ka iseendi individuaalset arengut.

Kolleegiumi koosolek jaguneb vaimseks, kunstiliseks ja praktiliseks tegevuseks. Vaimses osas tehakse ettekandeid arutelude ja selgitustega, ülevaateid ja refereeringuid kursustest, seminaridest, loengutest, ilmunud raamatutest, peetakse diskussioone valitud teemadel. Kolleegiumi vaimse osa ülesandeks on anda harivat "vaimutoitu".

Kunstilises osas tegeletakse maalimise, voolimise, laulmise, eurütmia, tantsu, vormijoonistuse, pillimängu, käsitööga jne, vastavalt kokku lepitud teemale. Kolleegiumi kunstilise osa ülesandeks on anda tasakaalustavat "hingetoitu".

Praktilise osa ülesanded seisnevad aktuaalsete küsimuste tutvustamises, aruteludes jooksvate küsimuste üle, vajadusel otsuste vastuvõtmises, ürituste ettevalmistamises, majandusküsimuste arutelus jne.

3.5. Tartu Maarja Kooli õpilased

Tartu Maarja Koolis on praegu (01.10.2016) 65 õpilast ja neli last käib kooli lasteaias.

Toimetulekuõppel on 47 õpilast ja hooldusõppel 18 õpilast.

Õpilaste erivajadused: kõnelevaid lapsi on 16, ülejäänud on kas kõnetud või alakõnega: epileptikuid on 23; tuvastatud geneetiliste patoloogiatega (k.a Down'i sündroom) lapsi on 14; liitpuudega kaasnevad tsöliaakia, diabeet jt eridieeti vajavad haigused on seitsmel lapsel; ratastoolilapsi on 15; enamikul lastest on seoses sünnitrauma või ajukahjustusega liikumis-, tasakaalu- ja koordinatsioonihäired; autismispektri häire on diagnoositud 12 lapsel. Ebaselge etioloogiaga kahjustuste põhjusi on uuritud koostöös Tartu geneetikalabori ja lastehaiglagaga.

Paljudel lastel esineb käitumishäireid, agressiivsust, neil puudub võime adekvaatselt hinnata ümbritsevat keskkonda ja olukorda. Enamikul puudub ohutunne. Seega vajab iga meie kooli õpilane pidevat tähelepanu, hoolitsust ning abi, et toime tulla igapäevase eluga.

Ükskõik kui raske puudega laps ka ei oleks, on tal säilinud vajadus suhtlemise, mängu ja õpikaaslaste järele. Ühevanuste laste kuulumine ühte klassi võimaldab neil töötada eakohase

programmiga ning lisaks õpetajale saavad nad abi ja tuge ka oma klassikaaslastelt. Erinevate puuetega lapsed mitte ei sega, vaid oskusliku juhendamise korral kompenseerivad üksteise vajakajäämisi. Samuti väldib eakohasuse printsiibi alusel õpetamine psühholoogilise alaväärsustunde tekkimist, mis pärsiks oluliselt lapse arengut.

3.6. Tartu Maarja Kooli personal

Tartu Maarja Kooli töötajate koosseis kinnitatakse aastas kaks korda. Tartu Maarja Koolis töötab seisuga 01.10.2016. a 52 inimest. Maarja koolis on tööl 10 klassiõpetajat, 11 aineõpetajat, kaheksa abiõpetajat, neli lasteaiaõpetajat, üks lasteaiaõpetaja abi ja üks logopeed. Osalise koormusega on tööl alushariduse logopeed, alushariduse eripedagoog, kooliarst, meditsiiniõde, psühholoog ja sotsiaaltöötaja. Lisaks on koolis tööl direktor, sekretär, kokk, majahoidja, bussijuht ja koristaja. Osalise koormusega töötavad administraator, abitööline (köögis) ja remonditööline,

Eripedagoogiline või ravipedagoogiline kõrgharidus on kümnel õpetajal ja kõigil logopeedidel, kooli direktoril on sotsiaaltöölaline kõrgharidus, läbitud koolijuhi koolitus, TÜ-s eripedagoogiline ja pedagoogiline koolituskursus ja filosoofiaõpetaja koolitus. Seitsmel inimesel on muu kõrgharidus. Neljal lasteaiaõpetajal on läbitud TÜ-s koolitus „Waldorfpedagoogika alushariduses“. Viiel õpetajal on läbitud TÜ juures waldorfõpetaja koolitus. Kolmel abiõpetajal on läbitud eripedagoogiline koolituskursus. Kaks õpetajat läbivad maaliterapeudi õpet ning logopeed omandab lisaks kirofoneetiku kutset.

Koolis toimuvad ravipedagoogilised kursused, millest võtavad osad ravipedagoogilise tööga seotud inimesed. Tehakse koostööd Tartu Waldorfpedagoogika Seminariga. Samuti võtavad kooli töötajad osa võimaluse korral tööga seotud eriala-loengutest, koolitustest ja üritustest.

Kooli pedagoogilise personali keskmine vanus on 40 eluaastat.

3.7. SWOT-analüüs

SWOT-analüüsi aluseks on 2016. a septembris kolleegiumis läbi viidud rühmatööde tulemused. 2016. a sügisel korraldatud tagasiside küsimustik lapsevanematele ja töötajatele. SWOT-analüüs valmis meeskonnatööna.

SWOT-analüüs

2016, 15. september

Tartu Maarja Kooli tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

<p>1. Tugevused (S) Inimesed: <i>Õpilased (vilistlased)</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Toimiv terviklik süsteem: kool, ööbimine, transport• Võimetekohase arengu tagamine• Avatud,• mitmekülgus (isiksus, puude raskusaste) <p><i>Pedagoogiline personal</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Laste suhtes positiivne hoiak• Kogemused• Avatus erinevatele meetoditele• Loomingulisus - kohanemine erinevatele individuaalsetele <p><i>Meeskondlikkus</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Ravipedagoogika koolitus• Toimiv struktuur• Positiivne häälestus, koostöö kollektiivis• Eriti kunstiprojektides sünergia• Ühise eesmärk olemas <p>Tegevused <i>Õppe- ja töökorraldus</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Loominguline vabadus• Aastarütmi tähistamine (peod)• Kunstiline element• Waldorf-õppekava rütmiline ja toetav ülesehitus <p><i>Arendustegevus, koolitused</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Ravipedagoogiline koolitus TÜs• Koolituskogu tegevus• Ravipedagoogika käsiraamat I tõlge• Vabadus valida endale koolitused• Kolleegiumites on võimalus arenduseks, koolituseks olemas <p><i>Pedagoogika</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Kunstide tervendav jõud• Individuaalne	<p>2. Nõrkused (W) Inimesed <i>Õpilased (vilistlased)</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Osale lastele pole tingimusi tagamaks nende arengut ja heaolu• Vähesed valikud väljaspool kooli• Haavatavus <p><i>Pedagoogiline personal</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Motivatsiooni puudus• Vananeb• Vähe mehi• Ravipedagoogiline pädevus nõrk• Lapsevaatluse pädevus nõrk <p><i>Meeskondlikkus</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Ühine arusaam igakord puudub• Puudused läbirääkimis- oskustes• Koordineerimine nõrk• Tugipersonaliga (terapeudid jm. töötajad) koostöö vähem sujuv <p>Tegevused <i>Õppe- ja töökorraldus</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Koordineerimine nõrk• Tööülesannete ebaselgus, jaotumine• Tugispetsialistide ja õpetajate suhtluse info jagamine- ajapuudus- ühise aja puudus <p><i>Arendustegevus, koolitused</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Uute teadmiste ellu rakendamise nõrkus• Ühistele, kõigile suunatud meeskonnatöö/koolituse vähesus <p><i>Pedagoogika</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Hooldusõppe vahendite puudus• Vähene seos ülejäänud pedagoogilise maastikuga• Meie teadmised ei vasta lastele• Võimalus süvendada teadmisi on vähene <p>Organisatsioon <i>Mikrokliima</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Väsimus• Kohati mõistmatus• Teatud suhete mittetoimimine <p><i>Juhtimine</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Kriisidega toimetulek
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Protsessikeskne • Standardit ei ole <p>Organisatsioon</p> <p>Mikrokliima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positiivsus • Sõbralikkus • Üksteise abistamine <p>Juhtimine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toetav • Ei ole bürokratlik • Kaasav koostöövestluse vorm • Otsene isiklik ja vahetu suhtlemine töötajatega <p>Info jagamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kolleegiumi protokollid head • Kolleegium iga nädal <p>Kolleegium</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kõik osalevad juhtimises • Järjepidevus, 3-osalisus • Ühine kõigi asjade arutamine <p>Õpi- ja töökeskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väga hea • Paranenud soojustus vanas majas • Suur õueala • Privaatne maa-ala <p>Õppevara</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusika osas hea • On erinevaid lapse vajadusest lähtuvaid vahendeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Töögrupid pole väga hästi käivitunud • Tervikpildi puudumine • Liiga palju ülesandeid koolijuhil ja kahel abilisel <p>Info jagamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infovoolu hügieen (kuulujutud) • Sündmuste ja ürituste kohta info pole alati kättesaadav • Info õpetajate ja tugipersonali vahel <p>Kolleegium</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kolleegiumi töökorralduse, planeerimise, ettevalmistuse probleemid • Kriise ei ole kerge käsitleda • Vähene osavõtt, seetõttu võib tekkida tunne, et mõned peavad rohkem töötama <p>Õpi- ja töökeskkond</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoolduslaste õpikeskkonna võimalused kasinad • Ruumide puudus, nende jagamine teiste asutustega • Võimlemis- ja eurütmia ruumide puudus <p>Õppevara</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pillide hooldus nõrk • Ülevaade nõrk • Erilisemate asjade muretsemisel pole infot ja korraldust • Ettevalmistatud õppevara on vähe
<p>3. Võimalused (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teraapiaalaste oskuste omandamine töö rikastamiseks • Loominguline potentsiaal võimaldab uut luua • Koostöö teiste sarnaste asutustega (nii haridusasutustega kui koolijärgsete institutsioonidega) • Olla ise koolitusasutuseks tudengitele • Parandada kontakte õpilaste jätkuõppeasutustega, töö- ja elamiskohtadega • Arenemine läbi õppimise 	<p>4. Ohud (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Läbipõlemine • Vananemine, terviseriskid • Pole koostööd kutseõppeasutustega (ülikool) • Õpetajate motivatsiooni vähenemine proportsionaalselt suure hulga hooldustöö korral • Suletus • Õpilaste arengupotentsiaal jääb kasutamata (kuna ei ole piisavalt materiaalselt ja inimressurssi) • Koolijärgselt ei leia õpilased kohta ühiskonnas

3.8. SWOT-analüüsisist tulenevad võimalikud arengustrateegiad

3.8.1. SO-strateegia

Kuidas sisemiste tugevuste abil väliseid võimalusi kasutada

1. Kolleegiumitöö toetab koostööd teiste sarnaste asutustega, õpilaste jätkuõppe-, töö- ja elukohtade esindajatega läbi infovahetuse, kutsutud külaliste jms.
2. Toetudes pedagoogilise personali kogemustele, loomingulisusele ja avatusele toetada teraapia-alaste oskuste väljakujundamist ja rakendamist õppetöös (õpetajalt õpetajale ja terapeudilt õpetajale koolituse vormis).
3. Waldorfpedagoogika, ravipedagoogika ja kollegiaalse juhtimise arendamine kooli igapäevaelus.
4. Olla impulsiandjaks väljaspool kooli ja praktikabaasiks kõrgkoolidele, toetudes pedagoogilise personali kogemustele, loomingulisele potentsiaalile ja waldorfõppekava praktiseerimisele õppetöös erivajadustega õpilastega.
5. Edastada läbimõeldud meediakajastusi kooli sisulisest tegevusest.
6. Kooli infovoldiku tegemine.
7. Korraldada ühiseid koolitusi teiste sarnaste koolidega (toimetuleku- ja hoolduskoolide õppepäevad, koolitusrühmad väljastpoolt Eestit), lähtudes õpilaste vajaduste märkamisest leida uusi arengusuundi, õppida teiste kogemustest.
8. Koostöö ülikooliga.

3.8.2. WO-strateegia

Kuidas väliseid võimalusi kasutada ja sisemisi nõrkusi ületada

1. Ühiskonna teavitamine õpilaste erivajadustest ja nende elukestva arengu toetamise võimalustest (nt artiklite kirjutamine).
2. Kooli sotsiaaltöötaja abiga luua õpetajatele ja lapsevanematele vajalikud teadmised ja võimalused tutvumaks õpilaste jätkuõppeasutustega, töö- ja elamiskohtadega, et luua igale õpilasele paremaid tulevikuvõimalusi
3. Leida võimalusi koostööks teiste sarnaste haridusasutustega, korraldada õppekäike ning kutsuda teiste asutuste praktikuid kolleegiumi koolitusosasse, et süvendada õpetajate teadmisi, vahetada kogemusi ning tõsta motivatsiooni.
4. Koolikompleksi edasi arendamine (mõisamaja funktsionaalsuse tõstmine).
5. Kollegiaalse juhtimise, kooli kui terviku mõistmise, oma- ja ühisvastutuse küsimuste teadlik läbitöötamine (vestlused, loengud, töörühm).

3.8.3. ST-strateegia

Kuidas sisemiste tugevuste läbi väliseid ohte vältida

1. Toetudes juba olemasolevale õppetöö struktuurile, meeskonna kogemustele ning positiivsele hoiakule, võimaldada õpetajatel väiksemates rühmades õppekäike teistesse haridusasutustesse ning aega kokkusaamisteks koolisisiselt kolleegidega õppetöö arendamiseks.
2. Enne õppeaasta algust kolleegiumis üle vaadata vastavalt õpilaste vajadustele sisemiste ressursside jaotus.

3.8.4. WT-strateegia

Kuidas sisemisi nõrkusi vähendada ja väliseid ohte vältida

Inimesed

Õpilased

1. Individuaalse märkamise ja sekkumise, koordineeritud koostöö ja teraapiate abil tagada lastele tingimused arenguks ja heaoluks.
2. Hooldus- ja toimetulekuõppe temaatika käsitlemine kolleegiumis ja teraapiakolleegiumis eesmärgiga otsida võimalusi õpilaste õpikeskkonna parandamiseks.

Personal

1. Luua süsteemne koolituskava ja töötajatele võimalused selles osaleda.
2. Toetada õpetajate ja muu personalil kunstialase harrastuse traditsiooni (eurütmia, savitöö, maalimine, muusika jt) nii meeskondlikul (ühisüritused ja -tegevused) kui ka individuaalsel (eneseareng) tasandil.
3. Leida võimalusi erialaste teadmiste ja kogemuste vahetamiseks hooldus- ja toimetulekuõppe osas Eestis ja välismaal.

Meeskondlikkus

1. Korraldada koolitusi, õppepäevi, samuti arutelusid kolleegiumis meeskondlikkuse ja kollegiaalse juhtimise rakendamise valdkonnas.
2. Töögruppide tegevuse arendamine, tõhustamine, laiendamine arvestades põhimõtet, et iga töötaja saab anda panuse kooli arengusse.

Tegevused

Õppetöö ja töökorraldus

1. Süsteemne töö kolleegiumis (arutelud, otsused, tagasiside) õppe- ja töökorralduse küsimustes, töögruppide regulaarne tagasiside kolleegiumis.
2. Õppevara korrastamine, ülevaate loomine, temaatika toomine kolleegiumisse.
3. Enne õppeaasta algust kolleegiumis arutelu ja otsustused käesoleva õppeaasta ruumide parimaks jaotuseks.

Arendustegevus, koolitus

1. Süsteemse koolituskava loomine, koolitustulemuste ja osavõtu analüüs ja eneseanalüüs.
2. Projektirahade kaasamine täiendkoolituse ja arendustegevuse valdkonda.
3. Korraldada jätkuvalt ühiskoolituse eripedagoogika, ravipedagoogika ja waldorfpedagoogika alal.

Pedagoogika

1. Tuua kolleegiumisse pedagoogika, ravipedagoogika ja teraapiate teemasid.
2. Toetada õpetaja refleksiooni (aasta-ülevaated kooliaasta lõpus, tagasiside koolitustelt).
3. Toetada töötajate ravipedagoogiliste oskuste süvendamist ja harjutamist läbi praktilise koolituse ja rakendamise) kolleegiumis, teraapiakolleegiumis, igapäevases pedagoogilises töös.

Organisatsioon

1. Korraldada vabas õhkkonnas ühisüritusi ja meeskondlikke koolituspäevi.
2. Siduda ülesanded ja otsused ning konkreetsed vastutajad, jälgida seda protsessi.

Info

1. Infoleviku ja esindatuse tagamiseks osalevad allüksused aktiivselt töögruppide ja kolleegiumi töös.
2. Töögrupid esitavad kolleegiumis ülevaateid oma tööst.
3. Infovoldiku koostamine kooli ja lasteaia kohta.
4. Kooli ajalehe väljaandmise jätkamine.
5. Iganädalane kolleegiumi otsuste korrektne protokollimine.
6. Kaasata info liikumise parendamisse adminisatraator.

Kolleegium

1. Korraldada kolleegiumi ja töörühmade tegevuse vajalik ettevalmistus.
2. Toetada kooli töökorralduse vormi, milles säilitatakse ja arendatakse edasi õpetaja valikuvabadust, otsustusõigust ja vastutust.
3. Teha järjekindlalt meeskondlikku tööd kooli põhiväärtuste, visiooni ja missiooniga.

Olemasolevate töögruppide tegevuse edasiarendamine, nende tegevuse tunnustamine.

3.9. Strateegilised eesmärgid

Eestvedamine ja juhtimine

- Arendada pidevalt kollegiaalset koolijuhtimist
- Süvendada koostööd kooli erinevate allüksuste ning Tartu Maarja tugikeskuse vahel
- Luua ja hoida head sotsiaalset mikrokliimat koolis
- Arendada ja toetada töögruppide tegevust

Personalijuhtimine

- Võimaldada kooli personalile vajalik enesetäiendus
- Arendada kooli sisehindamise süsteemi
- Arendada välja töötajate tunnustamise ja tagasisidestamise süsteem

Koostöö huvigruppidega

- Ravipedagoogilised koolid ja sotsiaalteraapilised initsiatiivid Eestis, välismaal
- Hooldusõppe ja toimetulekukoolid Eestis, välismaal
- Tartu Ülikool jt kõrgkoolid
- Lapsevanemad
- Jätkuõppeasutused, töö- ja elamiskohad erivajadustega inimestele

Ressursside juhtimine

- Ökonoomse majandamise põhimõtete järgimine, lähtudes olemasolevatest ressurssidest
- Õpikeskkonna pidev kaasajastamine
- Õppevara arendamine
- Tingimuste loomine Tartu linna eelarvest eraldatud investeringute parimaks kasutamiseks
- Turvalisuse ja tööohutuse tagamine

Õppe- ja kasvatusprotsess

- Võimaldada õpilastele hea alus- ja põhiharidus (hooldus- ja toimetulekuõpe) lähtudes õpilase võimekusest ja võimalikult individuaalsest arengupüüdlusest.
- Arendada kooli õppekava
- Arendada ja rakendada alternatiivkommunikatsiooni meetodikat

3.10. Teostunud arengustrateegiad 2014-2016

Vastavalt eelmise arengukava (2014-2016) SWOT-analüüsist tulenevatele arengustrateegiatele on ellu viidud järgnevad sammud:

1. Laste arengut on analüüsitud kooli kolleegiumis, kevadeti on klassi- ja lasteaiaõpetajad andnud kolleegiumis ülevaate õpilaste/laste individuaalsest arengust, samuti on ülevaateid tehtud teraapiakolleegiumis
2. 2015/16 õ-a valmistati ette ja korraldati koostöös Tartu Ülikooli, erialaekspertide ja kolleegidega 320-tunnine ravipedagoogika täiendkoolitus TÜ-s. Õppijatena osales koolitusel 10 kooli õpetajat.
3. Tõlgiti ja anti välja "Ravipedagoogika ja sotsiaalteraapia käsiraamat" I
4. Kooli 20. juubeli raames valmis meeskonnatööna kooli almanahh, millega tutvustati avalikkusele Tartu Maarja kooli, õpetajate jt kooli töötajate kirjutatud artiklites mõtestati kooli minevikku ja tänast päeva.
5. Kooli, meie õpetajate ja õpilaste tegemisi kajastasid mitmed direktori ning õpetajate kirjutatud arvamused artiklid.
6. Toimus kollegiaalse koolijuhtimise ja töögruppide meetodi alane koolitus.
7. Koolis on loodud valdkondlikud töögrupid, koos nende töökorralduse reeglitega.
8. Alternatiivkommunikatsiooni metoodikat tutvustasid meile meeskondlikul koolitusel oma ala eksperdid.
9. Erialateadmiste täiendamiseks osales rühm kooli õpetajaid ja arst 2015. suvel Lahtis Ida-Euroopa õpetajate, terapeutide ja ravipedagoogide päevadel.
10. Käivitatud on koostöövestlused töötajatega ja välja on töötatud vastav vorm.
11. Meeskonnavaimu hoidmiseks ja motivatsiooni säilitamiseks on igal aastal toimunud kollektiivi regulaarsed väljasõidud/õppekäigid.
12. Rohkem ressursse on suunatud õpilaste käsitöö- ja puidutöö läbiviimiseks.
13. Käivitatud on kooli pikapäevarühm algklasside õpilastele.
14. Mõisahoonet (Puiestee 126) soojustati 2016. aastal osaliselt: kõigile akendele paigaldati soojustihendid ja tuletõkketsooni ukсед vahetati.
15. Kooli ruumides toimuvad järjepidevalt TÜ täiendkoolituse raames waldorf- ja ravipedagoogika- alased seminarid lasteaia- ja klassiõpetajatele.

IV TEGEVUSKAVA 2017-2019

4.1. Eestvedamine ja juhtimine

Tegevuse rahastusallikad on märgitud lühenditega: P – projekt, E – eelarve, O – omafinantseering.
Muud lühendid: IÕK – individuaalne õppekava, IAK – individuaalne arenduskava (lasteaias)

	Tegevused	Tulemused	2017	2018	2019	Finats- allikas	Vastutaja
4.1.1	Õppekava arendamine	Kinnitatud õppekava koolis ja lasteaias	x	x	x	E	direktor õppekavakogu
4.1.2	Klasside/ rühmade tegevuskava koostamine	Kinnitatud tegevuskavad	x	x	x	E	direktor klassiõpetaja lasteaias õpetaja
4.1.3	IÕK/IAK koostamine	Kinnitatud IÕK/IAK	x	x	x	E	direktor klassiõpetaja lasteaias õpetaja
4.1.4	Järjepidev töö kooli visiooni, missiooni ja põhiväärtustega	Töötajad on kaasatud strateegilisse planeerimisse	x	x	x	E	kolleegium
4.1.5	Kollegiaalse juhtimise, koordineerimise ja meeskonnatöö alase koolituse korraldamine	Töötajad on läbinud koolituse omavaheline koostöö on paranenud	x	x	x	E P O	koolituskogu kolleegium
4.1.6	Sisehindamise aruande koostamine	Sisehindamine toetab kooli arengut, tagab jätkusuutlikkuse		x		E	direktor, töörühm
4.1.7	Töörühmade arendamine ja tunnustamine (õppekava, kriisimeeskond, koolituskogu, majandus, alternatiivkommunikatsioon jt)	Töötajad osalevad töörühmade töös, töörühmad toetavad kooli arengut	x	x	x	E	kolleegium, direktor
4.1.8	Tunnustamise ja tagasisidestamise süsteemi loomine	Toimiv süsteem läbi kolleegiumi	x	x	x	E P	direktor kolleegium
4.1.9	SWOT-analüüsi tegemine	Kooli tugevusi-nõrkusi on meeskondlikult analüüsitud			x	E	direktor kolleegium arengukava kogu
4.1.10	Kooli väärtuste teemal ajurünnak vm grupitöö vorm	Kooli väärtusi on ühiselt analüüsitud	x			E	direktor kolleegium arengukava kogu

4.2. Personalijuhtimine

	Tegevused	Tulemused	2017	2018	2019	Finants- allikas	Vastutaja
4.2.1	Koolituskava koostamine lähtuvalt arengukavast	Kava on koostatud igaks õppeaastaks	x	x	x	E	koolitus- kogu
4.2.2	Esmaabikoolituse korraldamine	Töötajad on läbinud koolituse			x	E P	koolitus- kogu
4.2.3	Tuleohutuselase koolituse korraldamine	Töötajad on läbinud koolituse	x	x	x	E P	kriisimeeskond
4.2.4	Kriisiolukorra läbimängimine	Töötajad osalevad õppusel	x	x	x	E P	kriisimeeskond
4.2.5	Töötajate ühisürituste ja koolituste korraldamine	Omavaheline koostöö on paranenud	x	x	x	E O	direktor, kolleegium
4.2.6	Meeskonnatöö, koordineerimise ja kollegiaalse juhtimise koolituse, vestluse või rühmatöö korraldamine	Paraneb õppetööga seotud koordineerimine ja töökeskkond	x	x	x	E P	direktor kolleegium
4.2.7	Lapsevaatlusalase täiendõpe ja rakendamine	Töötajate meetodilised oskused paranevad	x			E O P	direktor, koolituskogu
4.2.8	Ravipedagoogika -alaste koolituste korraldamine	Töötajad osalevad koolitustel	x		x	E	koolituskogu
4.2.9	Alternatiivkommunikatsiooni alal koolituse korraldamine	Töötajad on läbinud koolituse	x	x		E P O	koolituskogu logopeed töörühm
4.2.10	Töötajate eneseanalüüs, tagasivaated	Parendustegevus toetub eneseanalüüsile, tagasivaadetele	x	x	x	E	direktor, kolleegium

4.3. Koostöö huvigruppidega

	Tegevused	Tulemused	2017	2018	2019	Finants- allikas	Vastutaja
4.3.1	Koostöö kooli allüksuste vahel	Toimiv infovahetus ja meeskondlikud ühisüritused	x	x	x	E	kolleegium
4.3.2	Koostöö Maarja Tugikeskusega	Toimiv infovahetus ja meeskondlikud ühisüritused	x	x	x	E P	kolleegium
4.3.3	Hoolekogu koosolekute korraldamine	Vanemad on informeeritud ja kaasatud	x	x	x	E	direktor, kooli esindajad hoolekogu
4.3.4	Kooli ajalehe väljaandmine	Ajaleht ilmub, huvigrupid on informeeritud	x	x	x	P E	kolleegium töögrupp
4.3.5	Kodulehe haldamine, arendamine	Koduleht on ülevaatlik, informatiivne	x	x	x	E	kolleegium administraator
4.3.6	Koostöö lastevanematega (iga-aastane rahuloluküsitlus, arenguvestlused, ühisüritused, laste suvelaager)	Vanemad on informeeritud ja kaasatud	x	x	x	E P O	direktor, klassiõpetajad, lasteaia- õpetajad psühholoog, sotsiaaltöötaja
4.3.7	Ühiskonna teavitamine meedia vahendusel	Informeeritus Maarja kooli tegevusest on paranenud	x	x	x	E P	kolleegium direktor
4.3.8	Koostöö kutseõppeasutustega ja koolijärgsete sotsiaalasutustega (Maarja Küla, Pahkla Camphill Küla, Maarja Päikesekoduga jt)	Toimiv, infovahetus, õpilaste koolijärgsed võimalused on kaardistatud	x	x	x	E P	kolleegium
4.3.9	Koostöö kõrgkoolidega	Praktikabaasiks olemine, koolitused	x	x	x	E P	kolleegium, koolituskogu
4.3.10	Koostöö vilistlastega	Vilistlased on informeeritud ja kaasatud	x	x	x	P	kolleegium
4.3.11	Koostöö, kogemustevahetussõsarasutustega Eestis jm (Marjatta-koulu, Esseni kool)	Töötajad osalevad kogemustevahetuses		x		P O E	kolleegium

4.4. Ressursside juhtimine

	Tegevused	Tulemused	2017	2018	2019	Finants- allikas	Vastutaja
4.4.1	Õpikeskkonna arendamine ja kaasajastamine	Õpikeskkond vastab laste vajadustele, on leitud sihtfinants. allikad	x	x	x	E P	direktor
4.4.2	Vajalike invatehniliste vahendite muretsemine	Tööks vajalikud vahendid on olemas	x	x	x	E P	direktor
4.4.3	Mõisamaja funktsionaalsuse tõstmine, parendav remont	Töö- ja õpikeskkond vastab normidele	x	x	x	E P	direktor
4.4.4	Raamatukogu korrastamine	Toimiv e-laenus	x			E P	administraator direktor
4.4.5	Hooldusõppe õppevara korrastamine, täiendamine ja arendamine	Õppevara toetab laste arengut, on leitud sihtfinants. allikad	x	x	x	P E	direktor kolleegium
4.4.6	Projektides osalemine	Eelarvesse on hangitud lisavahendeid	x	x	x	E P	direktor kolleegium
4.4.7	Ruumide jaotuse planeerimine	Ruumide kasutus on otstarbekas ja planeeritud	x	x	x	E	direktor kolleegium
4.4.8	Personaliresursside jaotus	Tööjaotus on kokku lepitud	x	x	x	E	direktor kolleegium

4.5. Õppe- ja kasvatustegevus

	Tegevused	Tulemused	2017	2018	2019	Finants- allikas	Vastutaja
4.5.1	Alternatiivkommunikatsiooni meetodite arendamine ja rakendamine	Igale õpilasele on koostatud kommunikatsiooni-plaan			x	E P	kolleegium, logopeed, alternatiivkommunikatsiooni tööühm
4.5.2	IÕK/IAK koostamine	Igale õpilasele on koostatud IÕK/IAK	x	x	x	E	klassi- ja lasteaia-õpetajad
4.5.3	Lapsevaatluse arendamine ja rakendamine	Toimivad teraapiakolleegiumid ja lapsevaatlused	x	x	x	E P	kolleegium, teraapiakolleegium
4.5.4	Hooldusõppe meetodika arendamine	Hooldusõppe õpilastele on loodud arendav õpikeskkond	x	x	x	E P	kolleegium, teraapiakolleegium
4.5.5	Probleemse käitumisega õpilastele tegevusjuhendi koostamine	Probleemse käitumisega õpilastele on loodud tegevusjuhend	x		x	E P	kolleegium, teraapiakolleegium
4.5.6	Kolleegiumis meetodilis-didaktilise alaosa loomine	Kogemuste jagamine õpetajate vahel, õppetegevuse rikastumine	x	x	x	E	kolleegium klassi-, aine-, lasteaia-õpetajad

V PIKAAJALISE ARENGUGA SEOTUD PRIORITEEDID

5.1. Mõisahooned katuse renoveerimine

Mõisahooned (Puiestee 126) katus renoveeriti 1994. a - samal aastal, kui kool tegevust alustas. Aasta aastalt on katusega üha enam probleeme. Katuse-alune soojustus on puudulik ning maja ei pea talvel sooja. Hoone on Tartu kultuurimälestis, sest on ehitatud aastal 1847, seetõttu oleks igati mõistlik ja kohane seda väärtust hoida. Planeerime taotlema Tartu linnavalitsuselt uue katuse projekti, et katus korda teha.

5.2. Kooli lõpetanutele tuleviku kindlustamine

5.2.1. Iseseisva elu harjutamise keskus ja perekodud täiskasvanutele (2017-2018)

Tartu Maarja Tugikeskus pakub erihoolekande teenuseid, kuid kohtade arv on piiratud ja juurde vajatakse kvaliteetseid ja inimese individuaalseid vajadusi arvestavaid elamise paiku. Kogukonnas elamise teenuse kohti on planeeritud ehitada juurde, koostöös SA Maarja küla ja Tartu linnaga.

Tartu Maarja Tugikeskus koos Tartu Linnavalitsusega on esitanud projekti sotsiaalministeeriumile, mille alusel planeeritakse Maarja kooli lõpetanutele välja ehitada kogukonnas elamise perekodud täiskasvanutele. Soovitakse ehitada viis hoonet. Igas hoones oleks 10 elukohta. Kahe hoone asupaigaks on planeeritud Maarja kooli territooriumi tagaosas, mis asub praeguse kaarhall laohoone (Puiestee 126 C, lammutatakse) taga. Kooli-lähedases elupaigas saaks noor harjutada võimetele vastavalt iseseisvat elu ja ta saaks sel ajal määratleda, kas suunduda täiskasvanuna edasi suuremat iseseisvust nõudvasse elupaika. Kaks perekodu maja on plaanis ehitada Tartu linna Ujula tänavale ja ühe maja planeerime osta Tulbi tänavale. Vastavalt noorte individuaalsetele võimetele ja vajadustele asuvad noored elama erinevatesse perekodudesse.

5.2.2. Kultuuri-, teraapia- (rehabilitatsiooni-), kompetentsi- ja koolituskeskuse ning kaitstud töö töökodade väljaehitamine (2018-2019)

Käesolevaks ajaks on Tartu Maarja kooli- ja klassikorpus jäänud väikeseks. Praegu toimuvad teraapiad ja rehabilitatsiooni-tegevus kooli ja tugikeskuse ruumides, mis ei vasta rehabilitatsiooni läbiviimise tingimustele ja vajadustele. Ehitada tuleb eraldi hoone, milles oleksid ka ruumid vajalike teraapiate läbiviimiseks (liikumine, bothmer-võimlemine, kõne, massaaž, muusika, eurütmiat, värvi-valgus-teraapia, tegevusteraapia, maaliteraapia, loovteraapia jt). Hoonesse planeeritav suur saal parandaks õpilaste sportimisvõimalusi.

Ruumid oleksid kasutuses ka koolituskeskuse tegevustes. Koolituskeskuse töö oleks suunatud uute töötajate koolitamiseks ja olemasolevate täiendõppeks. Samuti viiakse seal läbi koolitusi vanematele ja erinevatele spetsialistidele (terapeudid, tugisikud) võrgustikutöö parendamiseks. Kooli üldine olukord ja kooliga seotud edaspidised arengud esitavad koolituskeskusele erinevaid väljakutseid:

* Õpetajad vajavad süvendatud täiendõpet, et oma oskuseid lastega töötades edasi arendada ning

neid ka koolist väljaspool esindada.

* Pikendatud õppeajaga õpilased (10.-12. klass) vajavad teistsugust lähenemist, et saaks teha kindlaks igaihe individuaalsed võimed ning sellest tulenevalt teha valikuid tulevaseks eluks - kas näiteks eluks Maarja Külas, Maarja Päikesekodus, perekodus, kus noored saavad pärast kooli jätkata võimetekohast elu. Seega tuleb leida uusi töötajad, kes vajavad ka koolitust uutel tööaladel.

* MTÜ Tartu Maarja Tugikeskuse juurde on asutatud täiskasvanud noortele inimestele Tartu Maarja Arengu Instituut, milles hakatakse pakkuma arengupõhist õpet. Arengupõhise õppe eesmärgiks on emotsionaalse, sotsiaalse, loogilise ja praktilise intelligentsuse arendamine spetsiaalsete õppeprogrammide abil.

Läbi loetletud tegevuste kujuneks ühtlasi välja vastav kompetentsikeskus, mis aitab luua mõõduka, raske ja sügava intellektipuudega inimestele elukestva õppe- ja arengukeskkonna võimalusi.

Uude hoonesse on planeeritud ka kaitstud töö töökojad (villatöökoda, õmblustöökoda, keraamika-, vaiba-, paberitöö- ja puutöökoda ning kodundusklass).

Kultuuri-, teraapia- (rehabilitatsiooni-), kompetentsi- ja koolituskeskus paikneks olemasoleva laohoone (Jaamamõisa 30) asukohas Tartu Maarja Kooli territooriumil. Hoone on planeeritud kahekorruseline.

Projekti väljatöötajad on Tartu Maarja Tugikeskus ja Tartu Maarja kool.

5.2.3. SA Maarja Päikesekodu

Kooli lõpetanute tuleviku kindlustamiseks loodi 2001. aastal SA Maarja Küla (www.maarjakyla.ee), kus elavad paljud meie vilistlased. Renoveeritud on külalistemaja ja valminud on küla keskus, Arengumajas käib tegevus erinevates töökodades. Maarja Külas elavad erivajadustega noored, kes võimalikult iseseisvalt tegelevad talutööde ja käsitööga vastavalt oma oskustele. Koos noortega elavad külas igas majas majavanemad, tugiisikud ja vabatahtlikud. Kuigi me püüame arendada noori võimalikult iseseisvateks ja kindlustada neid kooli lõpuhetkeks ametiga, on selge, et nad saavad elada ja töötada vaid keskkonnas, mis arvestab nende erivajaduste ja võimetega. Selleks teevad intensiivset tööd spetsialistid, kes otsivad võimalusi meie noortele tööpraktikaks ja toetatud tööks.

Kuna Maarja Küla on valmis saamas, ning rohkem pole võimalik sinna Maarja kooli vilistlasi vastu võtta, asutati 2008. a kevadel SA Maarja Päikesekodu (www.maarjapaikesekodu.ee), mis loodi Tartu Maarja Kooli lapsevanemate ja õpetajate poolt. Haaslava valda on plaanis ehitada tulevane puuetega inimeste küla, kus hoolealused saavad elada ja koolis omandatud oskusi realiseerida põllul, aias ning käsitöökodades toetatud tööd tehes. Detailplaneering on kinnitatud ja vastu võetud. 2016. aasta lõpuks saavad territooriumil valmis elektritrassid ja dreanažisüsteem.

VI ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD

Igapäevatööst ja arengust tuleneb arengukava üksikasjalikemate tegevusplaanide ja eesmärkide korrigeerimine ja uuendamine. Arengukava uuendamine sõltub ka ühiskonna üldistest arengutendentsidest.

- Kooli direktor kutsub kokku vastava töögruppi, mis sisehindamise tulemustele tuginedes teeb vastava analüüsi üks kord aastas kooli arengulistest muutustest.
- Analüüsi tulemused on aluseks uue arengukava koostamisel. Iga kolme aasta järel koostatakse uus arengukava, mis kooskõlastatakse kooli hoolekogus ja kooli kolleegiumis.
- Arengukava muutmine ja kinnitamine toimub Tartu Linnavalitsuse kehtestatud korras.